

Příběh osamělého stárnoucího muže a jeho jednookého psa knihy *Jasno lepo podstín zhyna* představí Eva Salzmannová

22. září, Praha – Debutová kniha irské spisovatelky Sary Baume *Jasno lepo podstín zhyna* zaujala čtenáře po celém světě svým poetickým jazykem popisujícím osamělost starého muže, který mluví jen se svým psem. Do češtiny knihu převedla Alice Hyrmanová McElveen, která za tento překlad získala cenu Magnesia Litera 2017. Díky dramaturgii Matěje Samce a režii Viktorie Čermákové se obrazy irského venkova dostávají na divadelní scénu MeetFactory, kde v neděli 8. října 2017 proběhne premiéra.

„Možná proto, že na obálce knihy je pes a lidi mají rádi psy,“ s úsměvem odpověděla Sara Baume, když se jí The Guardian zeptal, proč si myslí, že její debutová kniha je tak úspěšná. Příběh starého muže Raye, který žije na irském venkově a promlouvá jen ke svému psu, není roztomilým románem o domácích mazlíčcích. Témata izolovanosti a osamělosti vycházejí z autorčiny vlastní zkušenosti, kdy se se svým přítelem a psem přestěhovala na irský venkov. Zpočátku se zde cítila velmi osamělá a vyloučená ze zdejší komunity, do níž lze jen těžko proniknout, nic nebylo, tak jak si představovala a svou frustraci mistrně převedla do své knihy, která se po vydání ihned dostala na přední místa prodejních žebříčků a vynesla autorce několik cen kritiky.

Nelehkého překladu do češtiny se ujala Alice Hyrmanová McElveen, jejíž život by byl na samostatnou knihu. Překladatelka, která vystudovala v Praze anglistiku a bohemistku, v současnosti žije na farmě v Irsku, kde se kromě překladů irské literatury věnuje svým šesti dětem a stádu ovcí. Překlad knihy *Jasno lepo podstín zhyna* byl poměrně těžký oříšek, jak už vypovídá i titul knihy. Baume totiž jazyk všelijak napíná, přehýbá a hraje si s ním. Jak krásně vystihla Veronika Geyerová ve své recenzi: „*Baumová jako by sama měla psí čumák, který se sklání nízko nad zemí a cítí každý detail, závan, nuanci – málokterá kniha je tak zvířecky pozorná k prostředí, tak věrná terénu.*“ Oprávněně získala Hyrmanová McElveen, která román v doslovu knihy přirovnává ke klasické hudební skladbě, v letošním roce cenu Magnesia Litera za nejlepší překlad.

Fascinaci jazykem přiznal i dramaturg Matěj Samec. „*Když jsme se o té knížce ještě před její dramaturgií bavili s Evou Salzmannovou, řekla mi, že mi škrtání v té knize moc nezávidí. Přirovnala to ke škrtání básně od Holana.*“ Krutý, ale přitom silně empatický pohled do duše osamělého člověka byla výzva. Chopila se jí režisérka Viktorie Čermáková, která se v MeetFactory společně s dalšími režiséry podílela mj. na představení *Nespavost*. Hlavní postavu starého Raye ztvární Eva Salzmannová. Po hře *Tsunami Blues* to bude její druhá spolupráce s Divadlem MeetFactory.

Premiéra *Jasno lepo podstín zhyna* proběhne v Divadle MeetFactory v **neděli 8. října 2017** v 20:00. První repríza bude hned následující den, v pondělí 9. října 2017.

Spisovatelka Sara Baume, která nedávno vydala svou druhou knihu *A Line Made by Walking*, kde hlavní postava sochařky bojuje s depresemi, přijala pozvání přijet do Prahy 5. prosince, kdy se zúčastní představení v MeetFactory.

Další reprízy 9. 10., 11. 11., 18. 11., 5. 12.

Prodej vstupenek na www.meetfactory.cz

Kontakt a více informací:

Zuzana Kolouchová → PR → +420 739 055 862 → zuzana.kolouchova@meetfactory.cz

---

Další informace:

Překlad románu: Alice Hyrmanová McElveen

Režie: Viktorie Čermáková

Scéna a kostýmy: Jana Preková

Dramatizace a dramaturgie: Matěj Samec

Hudba: Myko

Produkce: Magda Juránková

Hraje: Eva Salzmannová

Viktorie Čermáková kromě angažmá v brněnském Divadle na provázku prošla jako herečka soubory spolku Kašpar nebo Divadlo Komédie. V letech 2002–2005 studovala režii na pražské DAMU. Vytvořila řadu představení v Činoherním studiu Ústí nad Labem, Divadle Komédie, Klicperově divadle v Hradci Králové a dalších. V roce 2007 byla na festivalu Next Wave oceněna za přínos českému divadlu a v témže roce byla nominována na Cenu Alfréda Radoka. S Divadlem MeetFactory spolupracovala např. na inscenacích Autoatlas Ukrajiny, O něco horší než Romeo: tragédie z rozmaru nebo Nespavost.

Eva Salzmannová vystudovala herectví na DAMU a po absolutoriu působila osm sezon v souboru Divadla na okraji, roku 1990 přijala angažmá v Národním divadle, za rok odešla do smíchovského Labyrintu, odkud pak přešla do Divadla Na zábradlí. Než zakotvila roku 1994 trvale v činohře Národního divadla, spolupracovala v příležitostných seskupeních, především na scéně Divadla v Řeznické. V současnosti hostuje také v pražském Studiu Hrdinů. V roce 2006 spoluzaložila s režisérkou Viktorií Čermákovou, herečkou Annou Hrneckovou a manželem Karlem Steigerwaldem Divadelní studio Továrna. Od roku 1996 vyučuje herectví na DAMU.

MeetFactory je v roce 2017 podporována grantem hl. m. Prahy ve výši 10.000.000 Kč.